

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., a soudců JUDr. Michala Mazance a JUDr. Miloslava Výborného v právní věci žalobce: **Mgr. F. Š.**, zastoupen JUDr. Pavlem Pohorským, advokátem se sídlem Opletalova 1284/37, Praha 1, proti žalované: **Vězeňská služba ČR, Věznice Příbram**, se sídlem Dubenec 100, Příbram, o návrhu na vydání předběžného opatření a na přiznání náhrady nemajetkové újmy, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 14. 8. 2018, čj. 54 A 79/2018-10,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost proti výroku I. usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 14. 8. 2018, čj. 54 A 79/2018-10, **se odmítá.**
- II. Kasační stížnost proti výroku II. usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 14. 8. 2018, čj. 54 A 79/2018-10, **se zamítá.**
- III. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- IV. Žalované **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává.**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce (dále „stěžovatel“) podal návrh na vydání předběžného opatření ke Krajskému soudu v Praze (dále jen „krajský soud“), kterým se domáhal, aby se žalovaná vůči němu zdržela všech dehonestujících a diskriminačních výroků a související aktivity. Tu spatřoval v tom, že žalovaná odložila jeho žádost o poskytnutí informace z důvodu

neuhrazení nákladů za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací. Současně se domáhal přiznání náhrady nemajetkové újmy ve výši 100 000 Kč.

[2] Krajský soud v záhlaví uvedeným usnesením návrh na vydání předběžného opatření a žalobu na náhradu nemajetkové újmy odmítl podle § 46 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Dospěl k závěru, že k projednání věci je věcně příslušný soud v občanském soudním řízení podle zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“).

II. Obsah kasační stížnosti, vyjádření žalovaného

[3] Stěžovatel napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností, jejíž důvody podřazuje pod § 103 odst. 1 písm. e) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[4] Stěžovatel namítal, že na posuzovaný případ je nutné vztáhnout právní úpravu zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody. Vztah mezi odsouzeným při výkonu trestu odnětí svobody a Vězeňskou službou ČR není vztahem soukromoprávním, ale veřejnoprávním. Úvahy krajského soudu v napadeném usnesení jsou nesprávné, neboť soud vycházel z rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, které se týkalo jiné problematiky podle jiného právního předpisu. Zákon č. 198/2009 Sb., o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací, mu zaručuje právo domáhat se náhrady nemajetkové újmy v penězích před soudem ve správním soudnictví. Za stěžejní otázku označil stěžovatel to, že vztah mezi odsouzeným při výkonu trestu odnětí svobody a státem je komplexně vymezen zákonem o výkonu trestu odnětí svobody a je ryze veřejnoprávní. Stěžovatel však byl postupem ředitele věznice zcela zjevně diskriminován i ve vztahu k rozhodování dle zákona o svobodném přístupu k informacím. Namítal také, že krajský soud nedostatečně posoudil splnění podmínek pro vydání předběžného opatření. Závěrem navrhl usnesení krajského soudu zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení.

[5] Žalovaná k podané kasační stížnosti uvedla, že stěžovatel nemístně slučuje zákon o výkonu trestu odnětí svobody a zákon o svobodném přístupu k informacím, k němuž se upínaly předchozí žádosti stěžovatele. Nelze tedy tvrdit, že jen na základě toho, že stěžovatel je ve výkonu trestu odnětí svobody, spadají všechny jeho žaloby pod správní soudnictví podle soudního řádu správního. Kasační stížnost by měla být odmítnuta, stejně jako v jiných případech stěžovatele. Usnesení krajského soudu považuje za správné a neshledala žádnou okolnost pro jeho zrušení. Velmi obsáhle se též vyjadřovala k věci samé, což je však pro posouzení zákonnosti odmítnutí návrhu nerelevantní.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[6] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s., přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Poté přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil, zda netrpí vadami,

pokračování

k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[7] V první řadě zdejší soud předesílá, že o velmi obdobné věci téhož stěžovatele již rozhodoval 6. senát Nejvyššího správního soudu (srov. rozsudek ze dne 16. 1. 2019, čj. 6 As 319/2018-46). Nyní rozhodující senát neshledal důvody k odchýlení se od již zaujatého právního názoru a ze závěrů rozsudku sp. zn. 6 As 319/2018 proto bude dále vycházet.

[8] Soud se nejprve zabýval otázkou, zda žaloba, v níž se stěžovatel domáhá náhrady nemajetkové újmy, je projednatelná před správními soudy podle soudního řádu správního, nebo před civilními soudy podle občanského soudního řádu.

[9] V posuzované věci se stěžovatel domáhal náhrady nemajetkové újmy způsobené údajnou diskriminací ze strany žalovaného, které se měl žalovaný dopouštět v souvislosti se žádostmi stěžovatele o informace. Stěžovatel však nyní nebrojí proti konkrétnímu individuálnímu správnímu aktu žalovaného nebo vůči konkrétnímu zásahu či jeho nečinnosti, ale obecně se domáhal ochrany svých práv před údajně diskriminačním jednáním žalovaného. Nejedná se tak o situaci, kdy by žalobce napadal konkrétní formu činnosti správního orgánu, v jejímž rámci by namítal, že postup správního orgánu byl diskriminační (srov. přiměřeně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 8. 2018, čj. 2 As 68/2017-42, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 7. 2018, čj. 7 As 190/2017-18, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 6. 2018, čj. 2 As 43/2018-27). V takovém případě však Nejvyšší správní soud nevidí jakýkoli důvod pro to, aby takovou ochranu poskytovaly stěžovateli správní soudy. Jedná se o běžný soukromoprávní spor mezi stěžovatelem a žalovaným týkající se údajné diskriminace, o které mohou rozhodovat pouze civilní soudy pořadem práva dle občanského soudního řádu (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 24. 4. 2018, čj. 21 Cdo 5948/2017-73).

[10] Nejvyšší správní soud dospěl v souladu s ustálenou judikaturou, a ve shodě s krajským soudem, k názoru, že předmětná žaloba je projednatelná nikoliv před správními soudy podle soudního řádu správního, ale před civilními soudy pořadem práva podle občanského soudního řádu. Na tomto názoru nemůže ničeho změnit ani specifická situace stěžovatele, který je ve výkonu trestu odnětí svobody, tudíž je omezen na své svobodě pohybu veřejnou mocí, přičemž toto omezení je zjevně veřejnoprávního charakteru. Omezení osobní svobody však automaticky nevede k závěru, že všechny vedené spory se státem (s orgány veřejné moci) budou automaticky spory týkající se veřejných subjektivních práv.

[11] Soud se dále zabýval otázkou, zda stěžovatel mohl brojit kasační stížností proti výroku o odmítnutí návrhu na předběžné opatření.

[12] Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 1. 2004, čj. 1 Ans 2/2003-35, č. 762/2006 Sb. NSS vyplývá, že rozhodnutí o návrhu na vydání předběžného opatření je rozhodnutím dočasným, neboť má pouze omezené trvání. Podle § 104 odst. 3 písm. c) platí, že „*kasační stížnost je dále nepřípustná proti rozhodnutí, které je podle své povahy dočasné.*“ Z judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že kasační stížnost směřující i

proti rozhodnutí, jímž byl odmítnut návrh na vydání předběžného opatření, je podle § 104 odst. 3 písm. c) s. ř. s. nepřipustná (srov. usnesení ze dne 18. 3. 2009, čj. 6 Ads 39/2009-72). Pro přípustnost kasační stížnosti tedy není podstatné, jestli byl návrh na vydání předběžného opatření odmítnut nebo zamítnut. Nejvyšší správní soud se proto z výše uvedených důvodů nemůže věcně zabývat přezkumem rozhodnutí krajského soudu o předběžném opatření. Nad rámec nutného odůvodnění je však třeba poukázat, že krajský soud návrh na vydání předběžného opatření odmítl ze stejných důvodů jako samotný návrh, přičemž správnost tohoto postupu je tímto rozsudkem potvrzena.

IV. Závěr a náklady řízení

[13] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost proti výroku I. napadeného usnesení je nepřipustná dle § 104 odst. 3 písm. c) s. ř. s., a proto ji podle § 46 odst. 1 písm. d) s odkazem na § 120 s. ř. s. odmítl. Kasační stížnost proti výroku II. napadeného usnesení není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 věty poslední s. ř. s. zamítl.

[14] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované, která by jinak měla právo na náhradu nákladů řízení, nevznikly v řízení náklady nad rámec její běžné úřední činnosti. Z uvedených důvodů soud rozhodl, že žádnému z účastníků se právo na náhradu nákladů řízení nepřiznává.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 13. února 2019

JUDr. Petr Mikeš, Ph.D.
předseda senátu